

Ἡ ἀγία Παρασκευή, τῆς ὁποίας ἡ μνήμη τελεῖται τὴν 26ην Ἰουλίου ἐνθ' ἀν.: Παροιμ. *Κουτσοὶ στραβοὶ 'ς τὴν ἀγιά-Παρασκευή* (ὡς οἱ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἀθρόοι τρέχουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς θαυματουργοῦ ἀγίας Παρασκευῆς πρὸς θεραπείαν, οὕτω καὶ οἱ ἔχοντες ἀνάγκην τινὸς προστρέχουν ἀκαταπαύστως εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὸν παρακαλοῦν. Λέγεται συνήθως ὑπὸ τῶν ἐνοχλουμένων ἐκ τῶν συχῶν αἰτήσεων ἀνθρώπων, οὓς πολλάκις εὐηργέτησαν) Πελοπν. (Δημητσάν.)

Ποῦ ἀράζουν οἱ κουτσοί; | 'Σ τὴν ἀγιά-Παρασκευή (ἐπὶ τῶν ὀχληρῶν ξένων, οἱ ὅποιοι πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν καταλύουν) Κεφαλλ. Συνών. παροιμ. *ὅπου τυφλὸς κι ὅπου κουτσὸς 'ς τὸν ἄι-Παντελέημονα!* Ἡ λ. πολλαχ. καὶ ὡς τοπων.

ἀγιά-Παρασκευούλλα ἡ, Σῦρ. (Ἐρμούπ.) ἀγιά-Παρασκευγγούλλα Χίος

Ἵποκορ. τοῦ ὄν. ἀγιά-Παρασκευή.

Ἡ ἀγία Παρασκευή ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Ἀγιά-Παρασκευούλλα μου, | γιάνε μου τὴν καρδούλλα μου Ἐρμούπ.

Ἀγιά-Παρασκευγγούλλα μου, ποῦ σοῦ 'φερνα τ' ἀσβέσι, βάλε τὸ ἐσὺ τὸ δέρι τσου νὰ μὲ καλοπαντρέψης Χίος.

ἀγιά-Παρθένος ἡ, πολλαχ. ἄγια-Παρθένος Κύθν. Σέριφ. Τήν. ἄε-Παρθένος Πόντ. ἄγια-Παρθένα Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἀγία καὶ τοῦ ὄν. *Παρθένος*.

Ἡ Παναγία ἐνθ' ἀν.: Φρ. *Κάνει τὴν ἄγια-Παρθένα!* (ἐπὶ γυναικὸς συνήθως ὑποκρινομένης τὴν ἀγίαν, τὴν σεμνήν. Πβ. ἀγιά-Λιβυά) Ὀλυμπ. || Ἄσμ.

Τὸν ἐγένεσεν ἡ Παναγία, | τὸν ἐνέστεσεν ἄε-Παρθένος (δηλ. τὸν Χριστόν. Παρατηρητέον τὴν ἐπανάληψιν διὰ διαφόρου ὀνόματος *Παναγία* καὶ *ἄε-Παρθένος*) Πόντ.

ἀγιαποστολιάζω Ἀμοργ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγι-Ἀπόστολοι.

1) Ἐορτάζω τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καταλύων τὴν νηστείαν Ἀμοργ.: *Θὰ σφάζω ἓνα κόκκορα ν' ἀγιαποστολιάσω.* Συνών. ἀγιαποστολιζώ, πασκάζω.

2) Διαλύω κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων 29ην Ἰουνίου τὸν ποιμενικὸν πρὸς τυροκομίαν συνεταρισμὸν ἀποχωρίζων τὰ αἰγοπρόβατα τῆς κοινῆς ἀγέλης καὶ λαμβάνων τὴν ἀναλογούσαν ποσότητα τυροῦ Κρήτ. Συνών. *ξεκοιναζώ*.

ἀγιαποστολιάτικα τά, Κωνπλ. ἀγιαπουστολιάτικα Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγι-Ἀπόστολοι.

Σῦκα μεγάλα καὶ ἄγευστα ὠριμάζοντα τὸν μῆνα Ἰουνίου περὶ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

ἀγιαποστολιζώ Κύθν.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγι-Ἀπόστολοι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγιθοδωρίζω.

Ἐορτάζω τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων: *Θὰ πά ν' ἀγιαποστολίσωμε.* Συνών. ἀγιαποστολιάζω, πασκάζω.

ἄγι-Ἀπόστολοι οἱ, σύνθηθ. ἄγι-Ἀποστολ' Λέσβ. κ. ἄ. ἄοι-Ἀποστολ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἄοι-Ἀποστολ' Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) ἄι-Πόσιτουλονς ὁ, Μακεδ. (Βελβ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ ὄν. Ἀπόστολοι.

Οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος ἐορταζόμενοι τὴν 29ην Ἰουνίου ἢ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι, τῶν ὁποίων ἡ σύναξις ἐορτάζεται τὴν 30ην Ἰουνίου. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

ἀγιαράεντος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιαραεντός <για-ραεύω.

Ἀχρηστος, ἀνωφελής: Ἀθροπος ἀγιαράεντος. Ζῶν ἀγιαράεντον.

***ἀγιαράντιστος** ἐπίθ. ἀγιαράδιστος Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιαραντιστός <*γιαραντίζω.

Ἀγιαράεντος, ὁ ἰδ.: Ἀγιαράδιστον προῖμαν. || Παροιμ.

Μὴν παίρνῃς τ' ἀγιαράδιστα γιὰ νὰ 'θῃς ὅσα μπρέπει

(δαπανῶν τις εἰς ὅσα δὲν πρέπει δὲν ἐπαρκεῖ εἰς ὅσα πρέπει. Πβ. ἀρχ. «δαπανώμενος ἐφ' ἃ μὴ δεῖ ὀλίγος ἔσει ἐφ' ἃ δεῖ»).

ἀγιαρί τό, ἀγιαρίν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀγιαρί Θράκ. (Σηλυβρ.) Κρήτ. Μεγίστ. Νάξ. Χίος κ. ἄ. ἀγιαρ' Θράκ. (Κομοτ. Σαρεκκλ. Στέρν.) Ἰμβρ. Μακεδ. (Σέρρ.) Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἀραβοτουρκ. *ayar* = βαθμὸς καθαρότητος πολυτίμου μετάλλου, ἀκρίβεια βάρους νομίσματος, ἀκρίβεια ὥρας ὥρολογίου.

1) Ἀκριβὴς καὶ κανονικὴ λειτουργία μηχανήματος, οἶον τοῦ ὥρολογίου Θράκ. (Κομοτ.): *Χάλασι τ' ἀγιαρ' τοῦ ρουλουιού* β) Ἡ δι' ἀντιπαραβολῆς ἐξέλεξις καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς ἀκριβοῦς λειτουργίας μηχανήματος, οἶον ὥρολογίου καὶ σταθμοῦ Θράκ. (Κομοτ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Ἰμβρ. Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Σέρρ.) Μεγίστ. Νάξ. Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Χίος κ. ἄ.: Φρ. *Κάνου τοῦ ρουλόι ἀγιαρ'* (κανονίζω τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ὥρολογίου) Κομοτ. *Εὐτάω τὴν ὥραν ἀγιαρ'* (κάμνω τὸ ὥρολόγιον ἀγιαρί) Χαλδ. *Ἐκαμα τὸ καντάρι ἀγιαρί* (ἐκανόνισα τὴν ἀκρίβειαν τοῦ στατηρος) Χίος || Φρ. *Κάνει ἀγιαρί τὸ ροῦ του* (μεταφ. διανοεῖται τι) Κρήτ. 2) Δοχεῖον-ὠρισμένης χωρητικότητος χρησιμοποιούμενον εἰς φύλαξιν ποτοῦ οἶνοπνευματώδους (θὰ ἐσήμαινεν ἀρχικῶς μονάδα βάρους) Θράκ. (Στέρν.) 3) Ἡ χωρητικότης ἀγγείου Κύπρ.: *Τὸ ἀγιαρίν τοῦ βλαδθιού ἔν' ὀγκὸ ὀκ-κάδες* (βλαδθιού = φλασκιού).

***ἀγιαρντίζω** ἀγιαρνίζω Ἀθῆν. κ. ἄ. — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μ. Ἐγκυκλ. ἀγιαρνίν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ayartmak*.

Ἀποπλανῶ, ἐξαπατῶ ἐνθ' ἀν.: *Μὴ μοῦ τὴν ἀγιαρνίζετε τὴν ἀγαπητικὴ μου* Μ. Ἐγκυκλ. Συνών. *ξελογιάζω*.

ἄγιασι ἡ, Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βαμβακ. Καλάβρυτ. Κοσμ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγιάζω.

1) Ὁ δι' ἡγιασμένου ὕδατος ραντισμὸς, ὁ ἡγιασμὸς Πελοπν. (Ἀρκαδ.): *Ἡ ἡμέρα τῆς ἄγιασις. Ἡ ἄγιασι εἶναι*

